

Brief bij het **Onderwijskundig rapport (OKR) VO - PRO** van SWV Klasse 2026-2027

Hardenberg, september 2026

Geachte zorgcoördinatoren van het voortgezet onderwijs,

In de afgelopen schooljaren ziet het SWV een toename van het aantal leerlingen dat vanuit het regulier voortgezet onderwijs aangemeld wordt bij SWV Klasse voor een toelaatbaarheidsverklaring praktijkonderwijs. Om zorg te dragen voor een goede informatieoverdracht, is er gekozen om een versie van het Onderwijskundig Rapport op te stellen voor deze zij-instromers, *het Onderwijskundig Rapport VO – PRO*. We willen jullie verzoeken om dit OKR te gebruiken zodra er een leerling vanuit het voortgezet onderwijs aangemeld wordt bij het praktijkonderwijs.

Leerlingen die vanuit het primair onderwijs aangemeld worden bij het Praktijkonderwijs kunnen gebruik maken van het *Onderwijskundig Rapport PO-PRO*. Voor leerlingen met structurele onderwijsbehoeften die vanuit het primair onderwijs bij het voortgezet onderwijs worden aangemeld, kan gebruik worden gemaakt van het *Onderwijskundig Rapport PO- VO*.

Graag attenderen wij jullie nog even op de landelijk geldende criteria voor plaatsing in het Praktijkonderwijs en de aandachtspunten bij het invullen van het OKR. Zie hiervoor de bijlagen.

Met vriendelijke groet,

Ron Duchatteau
Directeur SWV Klasse

Bijlagen

Bijlage 1 – Criteria voor toelaatbaarheid praktijkonderwijs

Criteria voor leerlingen in het primair onderwijs en eerste klas voortgezet onderwijs

Voor leerlingen die vanuit het primair onderwijs en voor leerlingen die vanuit de eerste klas voortgezet onderwijs aangemeld worden voor een toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs, gelden de volgende landelijke criteria:

Een leerling komt in aanmerking voor een toelaatbaarheidsverklaring voor Pro¹:

1. Wanneer er sprake is van een intelligentie tussen de 55 en 80, gemeten met een recent (niet ouder dan 2 jaar) intelligentieonderzoek;
2. Wanneer er sprake is van een leerachterstand van drie jaar of meer (gelijk of groter dan 50%) op twee van de volgende domeinen:
 - Inzichtelijk rekenen;
 - Begrijpend lezen;
 - Technisch lezen;
 - Spelllen.

Waarvan 1 van de domeinen inzichtelijk rekenen óf begrijpend lezen moet zijn.

Criteria voor leerlingen in tweede klas of hoger voortgezet onderwijs

Ook voor leerlingen die in de tweede klas of hoger onderwijs genieten in het voortgezet onderwijs kan de school, op basis van de Wet Voortgezet Onderwijs 2020, artikel 2.30, een aanvraag indienen voor toelating tot het praktijkonderwijs. Echter, hierbij dient er voldaan te worden aan de criteria die zijn gesteld bij of krachtens algemene maatregel van het bestuur van het samenwerkingsverband. In dit geval betekent dit dat de Commissie van Advisering en Toewijzing (CAT) op basis van de volgende criteria, zoals vastgesteld door het bestuur, beoordeelt of een leerling uit de tweede klas of hoger van het voortgezet onderwijs toegelaten kan worden tot het praktijkonderwijs:

1. Wanneer er sprake is van een intelligentie tussen de 55 en 80, gemeten met een recent (niet ouder dan 2 jaar) intelligentieonderzoek;
2. Wanneer de didactische ontwikkeling in het primair onderwijs een beneden gemiddelde ontwikkeling op ten minste twee gebieden (inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen, spelling) heeft laten zien
3. Wanneer de didactische gegevens op het voortgezet onderwijs aantonen dat het volgen van het huidige onderwijsniveau mogelijk niet zal leiden tot het behalen van een diploma of een getuigschrift vmbo;
4. Wanneer de onderwijsbehoeften aangeven dat de leerling aangewezen is op overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering zoals die geboden wordt in het praktijkonderwijs.

¹ Er dient gebruik te worden gemaakt van de instrumenten die toegestaan zijn in de lijst 'Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro' die ieder jaar te vinden is op de site van de overheid.

Bijlage 2- Toelichting bij het invullen van het Onderwijskundig rapport (OKR) 2026-2027

Voor alle leerlingen die worden aangemeld voor Praktijkonderwijs (PrO) moet, naast een aanmeldingsformulier van de school, een onderwijskundig rapport worden ingevuld.

Algemene opmerkingen m.b.t. de sociaal-emotionele problematiek van leerlingen:

Wanneer er sprake is van tegenstrijdige scores op het gebied van intelligentie en leerachterstanden, zijn alle scholen verplicht tot het in kaart brengen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun leerlingen door middel van een instrument. Vaak wordt er gekozen voor bijvoorbeeld ZIEN!, de SAQI of Scoll. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van een leerling, is het wenselijk dat de meest recente uitslag van dit instrument wordt meegestuurd met de aanvraag voor PrO. De scores op deze testen mogen niet ouder zijn dan één jaar, gerekend vanaf de datum van aanmelding bij het samenwerkingsverband.

Algemene opmerkingen m.b.t. de leerresultaten:

Voor het weergeven van de leervorderingen wordt in principe altijd gevraagd om de meest recent afgenomen toetsen. Wanneer de leerling van 1-2-2027 tot en met 30-9-2027 wordt aangemeld, moeten de didactische toetsen in het schooljaar 2026–2027 zijn afgenomen. Bij aanmelding vóór 1-2-2026 mogen de gegevens van de didactische toetsen die in het onderwijskundig rapport worden gebruikt niet ouder zijn dan zes toets maanden (juli en augustus worden niet meegerekend). Alle genoemde leervorderingentoetsen die geschikt zijn voor groep 8 mogen ook gebruikt worden voor het didactisch toetsen van leerlingen in het eerste leerjaar voortgezet onderwijs. De didactische leeftijd (DL) is in dat geval 60 en dezelfde regels die voor groep 8 gelden ten aanzien van adaptief toetsen, gelden ook hier.

Wij gaan ervan uit dat leerlingen adaptief worden getoetst om een betrouwbaar resultaat te vergaren en onnodige frustratie bij een leerling te voorkomen. Het bepalen van een geschikte toets kan worden bepaald aan de hand van de 10 punten-regel: je kiest een toets die past bij het niveau dat je van de leerling verwacht op basis van zijn ontwikkelingslijn. Verwacht je dat een leerling ongeveer zal scoren op het niveau van midden groep 6, neem dan ook die toets af. Als men bij adaptief toetsen verkeerd geschat heeft en de uitslag 10 of meer DLE punten hoger of lager uitvalt dan je bij de toets verwacht, moet men door- of terug toetsen, mits dit niet leidt tot extreme frustratie of extreme onzekerheid bij de leerling.

- Controleer of de leeftijd van de leerling klopt met het aantal jaren onderwijs dat is aangegeven. Als bijvoorbeeld een leerling 13 jaar is, moet ergens een doublure zijn geweest. In het aantal DLE's is bijvoorbeeld niet te zien of een leerling een jaar langer over groep 1 / 2 heeft gedaan.
- De didactische leeftijd (DL) is maximaal 60. Als een leerling is blijven zitten in de groepen 3 t/m 8 is de DL *altijd* 60. Het DL is nooit hoger dan 60. Blijven zitten in de kleutergroepen heeft geen invloed op de DL.
- Het aanleveren van Didactische Leeftijds Equivalenten (DLE) is voorwaarde bij de doorverwijzing van leerlingen naar het PrO. In leerlingvolgsystemen die in het primair onderwijs gehanteerd worden, wordt niet bij alle toetsen een koppeling gemaakt met DLE's in de rapportages. Men gebruikt bijvoorbeeld voor de rapportage vaardigheidsscores en/of functioneringsniveaus. In de handleiding van betreffend leerlingvolgsysteem is te vinden hoe de benodigde DLE's opgevraagd en/of berekend kunnen worden. Bij het berekenen van de leerachterstanden kan ook gebruik gemaakt worden van het boek 'DLE Schalen indicatiestelling LWOO en PrO 2022-2023' van Boom uitgevers.
- Gebruik de meest recente versie van de Staatscourant 'regeling screenings- en testinstru-

menten' om te bepalen welke toetsen toegestaan zijn. De actuele Staatscourant is meege-
stuurd in de bijlage. Dit betekent bijvoorbeeld dat de Brus en Klepel niet toegestaan zijn om
het niveau van technisch lezen te bepalen.

Algemene gegevens:

- Indien er een classificatie is vastgesteld, stuur dan het betreffende onderzoeksrapport
mee als bijlage. Dit geldt voor zowel gedrags-, medische/fysieke en leerstoornissen.

Didactische gegevens en intelligentieprofiel

- Het is bij het OKR voor PrO niet toegestaan om bij de leervorderingen te verwijzen naar
een uitdraai van het L(O)VS. Er dient in het OKR ingevuld te worden op basis van welke
toetsen beoordeeld moet worden of de leerling in aanmerking komt voor PrO. Dit voor-
komt misvattingen.
- Bij de leervorderingen moet de afgenomen toets versie van de toets duidelijk worden
aangegeven. Bijvoorbeeld bij de toets CITO begripjend lezen: *M4 start + vervolg 1* of *M5-M6
S(B)O* etc.
- Indien de leerling al onderwijs geniet op het VO: Stuur altijd een uitdraai van de behaalde
didactische gegevens op het voortgezet onderwijs mee.
- Stuur altijd het profielblad van het intelligentieonderzoek of het rapport waarin de sco-
res vermeld staan mee als bijlage. Indien niet afgenomen door Klasse Expert van SWV
Klasse, dient het rapport ondertekend te zijn door een bevoegde gedragswetenschapper.
Het intelligentieonderzoek mag niet ouder dan 2 jaar zijn.

Beeld van de leerling

- Geef een goede, uitgebreide beschrijving van de leerling. Vul dit altijd in, tenzij de onder-
werpen voldoende uitgebreid worden beschreven in een recent ontwikkelingsperspec-
tief van de leerling (evaluatie en bijstelling niet ouder dan 1 jaar, gerekend vanaf de da-
tum van aanmelding bij de CAT). Dan mag daarnaar verwezen worden door aan te geven
waar (op welke bladzijde) de informatie in het OPP te vinden is. Het ontwikkelingsper-
spectief altijd meesturen als bijlage.

Criteria en motivatie praktijkonderwijs

- Geef aan of de leerling voldoet aan de wettelijk gestelde criteria voor toelating op het
praktijkonderwijs.
- Onderbouw waarom praktijkonderwijs de meest geschikte onderwijssetting lijkt te zijn.
Met andere woorden, waarom is regulier onderwijs vmbo basis, voortgezet speciaal on-
derwijs cluster 3 of cluster 4 vmbo basis of AMG-route niet passender?

Gedeelte voor leerling, ouder(s)/verzorger(s)

- Deze laatste pagina's moeten worden ingevuld door de leerling en ouder(s)/verzorger(s).
- Het hele document kan digitaal worden ingevuld, maar leerling en ouder(s)/verzorger(s)
moeten wel altijd het formulier tekenen. Vervolgens mag het getekende formulier wor-
den ingescand, zodat het gehele dossier digitaal verzonden kan worden naar de PRO-
school van aanmelding.